

Elbel, Petr

Předmluva

In: Elbel, Petr. *Pravé, věrné a křesťanské příměří... : dohody o příměří mezi husity a stranou markraběte Albrechta na jižní Moravě*. Vydání první Brno: Filozofická fakulta, Masarykova univerzita, 2016, pp. 7-8

ISBN 978-80-210-8369-1

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/136000>

Access Date: 22. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

PŘEDMLUVA

Zajímavým a doposud opomíjeným fenoménem dějin husitských válek jsou dohody o příměří uzavírané mezi válečnými stranami. Předkládaná monografická studie si klade za cíl zmapovat užívání tohoto institutu v jednom regionu, z něž se pro husitskou dobu dochoval poměrně ucelený soubor pramenů – na jižní Moravě.¹ Pochopitelně však je přihlíženo k situaci v celém markrabství, byť z jiných moravských regionů máme o příměří jen minimum informací, a samozřejmě také k poměrům v husitských Čechách, kde je fenomén příměří diplomatickými i narativními prameny poměrně dobře dokumentován (nejvíce v jižních Čechách, a pak v oblasti plzeňského landfrýdu).

Pozornost je věnována nejprve listinnému formuláři jihomoravských dohod o příměří a souvisejících písemnostech (kapitola 2), které jsou následně zasazeny do kontextu dějin husitství, přesněji tzv. druhé fáze husitské revoluce, na (jižní) Moravě (kapitola 3). Formálně-právní podoba příměří je tedy konfrontována s funkcí tohoto institutu v rámci vojenských i „politických“ událostí v zemi a regionu. Protože studovaná materie přináší řadu poznatků pro topografické a prosopografické bádání, je na závěr zařazen exkurz, v němž se poukazuje na možnosti

1 Publikace vznikla v rámci projektu P 22939-G08 „Herrschaft im Angesicht hussitischer Wagenburgen. Der österreichische Herzog und römische König Albrecht V. (II.) in den Böhmischen Ländern (1421–1439)“, financovaného rakouským Fondem na podporu vědeckého bádání. Jedná se o důležitou přípravnou práci ke knize o Albrechtově vládě na Moravě.

Tématu věnuji též obecněji zaměřený článek, v němž komparuji rozsáhlý soubor dohod o příměří z jižních Čech se situací na jižní Moravě s akcentem na komunikaci válčících stran během přípravy, uzavírání i v průběhu příměří, k čemuž jihočeský materiál poskytuje více informací – srov. ELBEL, Petr: *Waffenstillstand als integrales Instrument des spätmittelalterlichen Krieges. Das Beispiel der Hussitenkriege*. In: Elbel, Petr – Kaar, Alexandra – Novotný, Robert (edd.): *Zwischen Feinden und Freunden. Kommunikation im spätmittelalterlichen Krieg*. Wien – Köln – Weimar 2017 (v přípravě do tisku). Další, nepřilíš početná, literatura k tématu je citována níže.

a limity využití studovaných pramenů v uvedených oblastech (kapitola 4). Důležitou součástí práce jsou přílohy, obsahující edici studovaného materiálu (příloha 1), přehlednou tabulku (příloha 2), mapu (příloha 3) a fotografie vybraných písemností a jejich opisů (obrazová příloha).

Vzhledem k tomu, že se předkládaná práce věnuje jen jednomu z mnoha aspektů dějin husitské revoluce na Moravě, nemá ambice dospět na úroveň syntézy, i když ve své historické části (kapitola 3) obsahuje i určitý ucelený pohled na událostní dějiny Moravy v letech 1426–1434. Jedná se tedy o bytostně analytickou studii, která je určena primárně odbornému publiku nebo poučenějším laikům.

Autor děkuje všem, kdo přispěli ke vzniku této práce, zejména Mgr. Ivaně Musilové a doc. Dr. Andreasi Zajicovi, MAS, za kolaci edice, doc. PhDr. Daliboru Havlovi, Ph.D., a Mgr. Lukáši Führerovi za konzultaci některých sfragistických otázek a především oběma recenzentům za důkladné přečtení celé knihy a cenné připomínky. Velký dík patří též PhDr. Haně Jordánkové, PhDr. Liboru Blažkovi a dalším pracovníkům Archivu města Brna, ale též pracovníkům Moravského zemského archivu a vídeňského Haus-, Hof- und Staatsarchiv za jejich vstřícnost při mé práci se středověkým archivním materiálem.